proLékaře.cz | 13.11.2026

Diabetes mellitus ako súčasť kardio-nefro-hepato-endokrinno-metabolického syndrómu v svetle nových odporúčaní

Vážené kolegyne a vážení kolegovia,
som rad, že vám časopis Forum diabetologicum môže u príležitosti 33. diabetologických dní priniesť nové poznatky. Najdôležitejším z nich sú aktualizované Odporúčané postupy pre liečbu diabetes mellitus 2. typu – 2023. K tejto problematike si dovolím napísať niekoľko úvodných slov.

Aj keď definujúcim prejavom diabetes mellitus 2. typu (DM2T) je hyperglykémia, moderná diabetológia je podstatne širší, integrujúci a veľmi rýchlo napredujúci odbor internej medicíny. Skutočnosť, že sa viaceré ochorenia týchto odborov veľmi často združujú s DM2T, vysvetľuje ich spoločný základ, v ktorom jednu z kľúčových úloh zohráva viscerálna obezita navodzujúca adipogénny zápal, inzulínovú rezistenciu, endokrinnú dysfunkciu tukového tkaniva a tiež oxidačný stres. Tieto defekty a ich prejavy sú tak súčasťou patológie aterosklerózou podmienených kardiovaskulárnych ochorení ako aj srdcového zlyhávania, nealkoholovej metabolickej tukovej choroby pečene, chronickej choroby obličiek, sarkopénie, osteoporózy a samozrejme DM2T. Inými slovami, hyperglykémia je len jedným z prejavov spoločného patogénneho „podhubia“. A zatiaľ čo donedávna sme vedeli vplývať na jednotlivé prejavy len samostatne (glykémia, krvný tlak, krvné tuky atď), dnes vieme vplývať aj na samotné „podhubie“. To nám umožňuje ďalšiu redukciu reziduálneho kardiovaskulárneho aj renálneho rizika, ktoré pretrvávalo napriek intenzívnej liečbe hlavných rizikových faktorov. Diabetológ tak má v rukách možnosti komplexného ovplyvnenia viacerých patológií a zohráva kľúčovú úlohu pri riešení aj iných dôsledkov kardio-nefro-hepato-endokrinno-metabolického syndrómu než len samotnej hyperglykémie a jeho práca je nevyhnutne prepojená s inými odbormi, najmä kardiológiou, nefrológiou a hepatológiou. Prieniky prác špecialistov z týchto odborov sa stali už tradíciou nielen v našom časopise, ale najmä v našej koncepcii modernej diabetológie, pri ktorej je interdisciplinárny prístup nevyhnutný.

Poznatky v diabetológii pribúdajú míľovými krokmi. V októbri 2021 sme vo Forum Diabetologicum vydali Interdisciplinárne odporúčania pre diagnostiku a liečbu diabetes mellitus, jeho komplikácií a najvýznamnejších sprievodných ochorení. Súčasťou tejto rozsiahlej publikácie bola aj kapitola Odporúčané postupy pre liečbu diabetes mellitus 2. typu. Od vydania publikácie prebehol síce len o niečo viac ako rok, ale aj toto pomerne krátke obdobie bolo bohaté na množstvo nových poznatkov. Okrem toho, dosiahli sme tiež významné rozšírenie možností využívania benefitov moderných farmák zo skupiny SGLT2i a GLP1-RA ako hradenej liečby, ktoré sú jednými z najústretovejších aj v rámci okolitých krajín, a preto sme sa rozhodli pre „up-grade“ tohto materiálu vo forme aktualizovaných odporúčaní.

Milí kolegovia, veríme že vás tohtoročné 2. číslo poteší a obohatí.

Tešíme sa na stretnutie s Vami

Váš

Emil Martinka
za kolektív SDiA

Ľubochňa, 18. mája 2023